

KRISTDEMOKRATERNA – REGION KALMAR LÄN

Sammanfattning av partiets svar på Prostatacancerförbundets frågor inför valet 2026.

I korthet

Kristdemokraterna vill se ett **nationellt ansvar och statligt huvudmannaskap för vården** för att säkerställa jämlik cancervård. Partiet ställer sig bakom **nationellt screeningprogram för prostatacancer**, vill vidareutveckla den **nationella vårdförmedlingen**, stärka **rehabiliteringen tidigt och långsiktigt**, samt säkerställa jämlik tillgång till **läkemedel och kontaktsjuksköterska** i hela landet.

ÅTAGANDEN (konkreta löften)

- Ställer sig bakom ett **nationellt screeningprogram för prostatacancer**.
- Vill säkerställa att **alla patienter erbjuds kontaktsjuksköterska** enligt nationell uppdragsbeskrivning.
- Vill införa **statligt huvudmannaskap för hälso och sjukvården**.
- Vill införa en **nationell strategi för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel**.
- Stödjer fortsatt statlig finansiering för att stärka **kompetensförsörjningen i vården**.

INRIKTNINGAR (ambitioner och viljeinriktning)

Screening

Stödjer införandet av ett nationellt screeningprogram för prostatacancer.

Jämlik vård

Vill samla ansvaret för vården nationellt för att uppnå jämlik, effektiv och högkvalitativ vård i hela landet.

Väntetider / SVF

Vill använda och vidareutveckla den nationella vårdförmedlingen för att bättre ta tillvara vårdkapacitet över regionsgränser och minska köer.

Vårdkedja / multiprofessionellt arbete

Betonar personcentrering och en sammanhållen vårdprocess från utredning till uppföljning.

Läkemedel

Vill att staten tar ett nationellt ansvar för läkemedel för att säkerställa jämlik tillgång.

Rehabilitering

Vill se tidiga rehabiliteringsinsatser som en integrerad del av vårdprocessen och en nationell strategi för jämlik rehabilitering.

Kompetens / arbetsmiljö

Stödjer statliga satsningar på utbildningsplatser, fortbildning, handledarutbildning och klinisk forskning enligt nationell kompetensplan.

Stöd / kontaktsjuksköterska

Personcentrering ska genomsyra cancervården, och varje patient ska erbjudas kontaktsjuksköterska.

Patientinflytande

Ser patientorganisationer och enskilda patienter som en resurs för delaktighet, kvalitetsutveckling och forskning.

Kort sammanfattning av svar per fråga

Kristdemokraterna (KD) – Region Kalmar

- **Screening:** Ja till nationellt screeningprogram.
- **Jämlig vård:** Nationellt ansvar och statligt huvudmannaskap för vården.
- **Väntetider/SVF:** Utvecklad nationell vårdförmedling för bättre kapacitetsutnyttjande.
- **Vårdkedja:** Sammanhållen, personcentrerad vård från utredning till uppföljning.
- **Läkemedel:** Nationellt ansvar för jämlig tillgång.
- **Rehab:** Tidiga och integrerade rehabiliteringsinsatser, nationell strategi.
- **Kompetens/arbetsmiljö:** Statliga satsningar på utbildning, fortbildning och forskning.
- **Stöd/kontaktsjuksköterska:** Kontaktsjuksköterska till alla patienter.
- **Patientinflytande:** Patientorganisationer ses som en tydlig resurs.

Samtliga svar per sakfråga (7–17)

Kristdemokraterna (KD) – Region Kalmar

7. Ställer sig ert parti bakom ett nationellt screeningprogram för prostatacancer inom mandatperioden, där män i åldern 50–74 år aktivt kallas till testning?

Svar: Ja

8. Hur snart, vilket år, vill ni i så fall att det ska införas?

Svar: Vi menar att det behövs ett nationellt ansvar för hälso- och sjukvården. Det är vägen till en jämlik och effektiv vård, även för prostatacancerpatienter.

9. Hur vill ert parti säkerställa att prostatacancerpatienter får tillgång till bästa dokumenterade vård, oavsett var i landet de bor?

Svar: Syftet med standardiserade vårdförlopp (SVF) är att alla som utreds för en cancermisstanke ska uppleva en välorganiserad, helhetsorienterad professionell vård utan onödigt väntetid oavsett var i landet patienten söker vård. Det innebär att samtliga steg i processen och samtliga ledtider är beräknade utifrån hur många dagar som krävs för att genomföra ingående utredningar fram till start av behandling, utan hänsyn till nuvarande organisation och arbetssätt. Nytt i SVF förloppet är även att magnetkamera används nu i allt högre grad initialt i utredningen vilket förlänger SVF tiden något men är ett viktigt komplement i utredningen.

10. Vad vill ni göra för att korta väntetiderna inom prostatacancer vården, särskilt i relation till det standardiserade vårdförloppet (SVF)?

Svar: Vårdkapaciteten behöver öka. Många patienter får idag vänta på vård när deras region har för lite personal, utrustning eller liknande, samtidigt som ledig kapacitet kan finnas i en annan region. En nationell vårdförmedling är upprättad, men vi vill utveckla det ännu mer så att även patienterna själva kan se var i landet det finns ledig vårdkapacitet. Detta för att nyttja all tillgänglig vårdkapacitet i landet och på så sätt minska väntetiderna.

11. Hur kommer ni att medverka till etablering av multiprofessionella enheter som kan erbjuda en sammanhållen vårdkedja från diagnos till rehabilitering?

Svar: Kristdemokraterna vill se tidiga rehabiliteringsinsatser. Rehabilitering under och efter cancersjukdom bör vara en integrerad del av vårdprocessen för alla oavsett var i landet man bor i. Rehabiliterande insatser bör komplettera både behandling och uppföljning.

12. Vad vill ert parti göra för att garantera att prostatacancerpatienter har jämlik tillgång till läkemedel i hela landet?

Svar: Kristdemokraterna vill se ett nationellt ansvar för vården, inklusive läkemedel för att säkra en jämlik tillgång i hela landet.

13. Hur vill ni säkerställa att rehabilitering erbjuds alla prostatacancerpatienter och deras närstående och att den utgår från hela människan, inte bara medicinska parametrar?

Svar: Kristdemokraterna ser ett stort behov av en sammanhållen strategi för rehabilitering, habilitering och användningen av hjälpmedel. Kristdemokraterna vill att rehabiliteringvården ska stärkas så att patienter och deras anhöriga kan leva ett liv av hög kvalitet trots sjukdom. En nationell strategi är nödvändig för att säkerställa en jämlik vård.

14. Vad vill ert parti göra för att förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön inom prostatacancer vården?

Svar: Kristdemokraterna vill att det ska vara statligt huvudmannaskap för vården, att vi får en

gemensam organisation i stället för 21 olika, så att en högkvalitativ, effektiv och jämlik vård kan ges på lika villkor till hela befolkningen. Regeringen har beslutat att Socialstyrelsen ska fördela drygt en miljard kronor till kommuner och regioner för att stärka kompetensförsörjningen inom vården under 2026. Medlen ska användas för insatser som följer den nationella planen för kompetensförsörjning. Det handlar bland annat om fler verksamhetsförlagda utbildningsplatser, särskilt för sjuksköterskeprogrammet, fortbildning och vidareutbildning av personal samt satsningar på handledarutbildning och klinisk forskning. Även kompetensen inom cancerområdet och precisionsmedicin ska stärkas.

15. Hur vill ert parti stärka stödet till prostatacancerpatienter och deras närstående, inklusive tillgång till kontaktsjuksköterska?

Svar: Personcentrering ska vara en självklar utgångspunkt och ett förhållningssätt för cancervården, liksom för hälso- och sjukvården i stort. Arbetet med personcentrering behöver genomsyra hela vårdprocessen och alla delar av cancervården, från strategisk och organisatorisk nivå till det individuella mötet mellan patient och vårdpersonal. Regionerna ska säkerställa att varje patient erbjuds en kontaktsjuksköterska som arbetar utifrån den nationella uppdragsbeskrivningen för kontaktsjuksköterskor.

16. Ser ni patientorganisationer som en resurs i vården?

Svar: Ja

17. Hur vill ni ta till vara patienternas erfarenhet för att utveckla sjukvården?

Svar: Kristdemokraterna ser patientorganisationerna och den enskilda patienten som en resurs eftersom de tillför erfarenheter och stärker delaktigheten och inflytandet i vården. Patientorganisationerna bidrar med viktiga synpunkter vid vårdens kvalitet och bidrar med sin kunskap vid uppbyggande och genomförandet av olika forskningsstudier. Kristdemokraterna stödjer regionalt cancercentrum, RCC som bland annat erbjuder en kostnadsfri webbutbildning för patient och närståendeföreträdare. Utbildningen syftar till att stärka företrädare i sitt uppdrag att påverka cancervården, förstå RCC:s roll och bidra med erfarenhet. Likaså ser vi utvecklingen av Kraftens hus som är form av mötesplats som erbjuder både patienter, närstående och vänner hjälp och stöd för att hitta en fungerande vardag.

VAR LIGGER DE TYDLIGASTE SKILLNADERNA?

Kristdemokraterna (KD) region Kalmar mot övriga partier som svarat i region Kalmar (KD, M, S, V)

- **Styrning:** KD hör till de tydligaste förespråkarna för **statligt huvudmannaskap**.
- **Väntetider:** Fokuserar mer på **kapacitetsutnyttjande via vårdförmedling** än på regionala driftförbättringar.
- **Screening:** Ja, men **utan angivet införandeår regionalt**, till skillnad från flera andra partier.
- **Rehabilitering:** Betonar tidiga och integrerade insatser men utan diagnosspecifika modeller.

Kort slutsats

Kristdemokraterna i Region Kalmar har ett **konsekvent systemperspektiv**: jämlik prostatacancervård uppnås genom **nationellt ansvar, statlig styrning och samordning över regiongränser**. Partiet är tydligt positivt till screening, kontaktsjuksköterskor och rehabilitering, men mindre konkret kring regionala implementeringsdetaljer och tidplaner.